

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 504/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., zastúpenej spoločnosťou F., s. r. o., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 11 Er 317/2006 z 22. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 Er 317/2006 z 22. augusta 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie“ a „napadnutý postup“).

2. Napadnutým uznesením okresný súd podľa tvrdenia sťažovateľky ex offio vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora JUDr. R. K. (ďalej aj „súdny exekútor“) z vykonávania predmetnej exekúcie, kde oprávnenou bola sťažovateľka, a to z dôvodu, že JUDr. K. bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania (v pozícii oprávnenej), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že napadnutým postupom a napadnutým uznesením boli porušené jej už identifikované práva predovšetkým z toho dôvodu, že okresný súd rozhodol vo veci bez toho, aby (i) upovedomil sťažovateľku o náleze ústavného súdu č. k. III. ÚS 322/2010-37, (ii) vykonal dokazovanie v otázke zaujatosti súdneho exekútora JUDr. K., (iii) existovali racionálne pochybnosti o legitimitate alebo legalite postupu povereného exekútora, (iv) existovali obavy sťažovateľky alebo povinného o legálny priebeh exekúcie, (v) bola podaná námietka zaujatosti od účastníka konania smerujúca proti JUDr. K., a (vi) bez toho, aby umožnil sťažovateľke vyjadriť sa k otázke zaujatosti exekútora, pričom dané *„veľmi výraznou mierou ovplyvnilo faktické a právne postavenie“* sťažovateľky.

Sťažovateľka predovšetkým (okrem iného) tvrdí, že tak bol narušený princíp rovnosti zbraní, rovnosti účastníkov konania, právo na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, keďže sa nerozhodlo podľa relevantnej právnej normy, rozhodnutie je nekonzistentné a okresný súd neodôvodňuje zmenu svojho stanoviska a právny názor ústavného súdu, ktorý sa stal podkladom rozhodnutia okresného súdu, je neudržateľný a sám podkladom rozhodnutia nemôže byť. Zároveň je podľa sťažovateľky právna úprava exekučného konania v Slovenskej republike založená na princípe voľného výberu osoby exekútora, preto exekučný súd nemôže skúmať zaujatosť exekútora voči oprávnenému. Takýmto postupom došlo podľa názoru sťažovateľky aj k porušeniu jej majetkových práv

a k porušeniu ústavného princípu zákazu diskriminácie, keďže sťažovateľka sa dostala ako oprávnená do nevýhodného/nevýhodnejšieho postavenia.

4. Sťažovateľka sa domáha toho, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej už identifikovaných práv, zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie a určil úhradu jej trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

**K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy
a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru**

6. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a uznesením vydaným v už identifikovanom konaní. V obsahu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

7. Ústavný súd už v minulosti, v obdobných veciach/konaniach iniciovaných sťažovateľkou, mnohokrát konštatoval, že za zásadnú právnu otázku v tejto veci považuje to, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcie (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania, v tomto prípade na strane oprávnenej), považoval za dôvod na jeho

vylúčenie z vykonávania exekúcie, keďže ju hodnotil ako skutočnosť, ktorá vzbudzuje dôvodnú pochybnosť o jeho nezaujatosti. Rovnako mnohokrát na danú otázku poskytol afirmatívnu odpoveď (pozri napr. I. ÚS 388/2013, II. ÚS 76/2012, III. ÚS 234/2012 či IV. ÚS 272/2012). *In concreto* už ústavný súd konštatoval, že „skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku)“. Ústavný súd v podrobnostiach argumentácie odkazuje sťažovateľku napríklad na už identifikované rozhodnutie, ktoré je napokon v jej dispozícii, keďže jej bolo adresované.

8. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že rovnako ako v obdobných prípadoch sťažovateľky zotrváva na názore, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená, keďže pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením a napadnutým postupom sťažnosti nezistil podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde možnosť porušenia jej práv.

9. Iba nad rámec uvedeného ústavný súd pripomína, že sťažovateľka spolu so sťažnosťou ústavnému súdu nedoručila kópiu relevantného rozhodnutia okresného súdu, čo by bolo samo osebe dôvodom na odmietnutie sťažnosti z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí. Pritom možno poukázať na to, že sťažovateľka je kvalifikovane právne zastúpená a o nedostatkoch ňou podávaných sťažností bola ústavným súdom už informovaná (porovnaj napr. II. ÚS 34/2013 a IV. ÚS 60/2013).

Rovnako nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že je možné rozvíjať úvahy o *locus standi* sťažovateľky v predmetnej veci, a to aj z toho pohľadu, či vôbec pripadá do úvahy ako obeť porušenia ústavných práv práve kvôli absencii (priamosti) vplyvu rozhodnutia okresného súdu na jej postavenie ako povinnej.

**K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy
a čl. 1 dodatkového protokolu**

10. Predmetom sťažnosti je aj namietané porušenie základného práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v identifikovanom konaní a rozhodnutí.

11. Ako už v predošlej časti rozhodnutia ústavný súd uviedol, relevantné právne otázky, ktoré sťažovateľka ústavnému súdu predložila, už boli zodpovedané v obdobných prípadoch, ktoré iniciovala na ústavnom súde. Smerom k namietanému porušeniu sťažovateľkiných „majetkových“ práv tak už ústavný súd konštatoval, že *„podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).“* (rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 272/2012). Ústavný súd aj v predmetnej veci zotrváva na danom právnom názore).

12. Ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a napadnutým postupom a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1

dodatkového protokolu nie je taká súvislosť (porovnaj aj bod 9 tohto rozhodnutia), ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto vzhľadom na uvedené pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru

13. Predmetom sťažnosti je aj namietané porušenie čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v predmetnom konaní.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať, alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod, alebo iné postavenie.

14. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, konštatuje, že ústavný súd ich aplikuje tak, že v zásade vykonáva test akcesority a test existencie tzv. diskriminačného dôvodu. V tomto prípade už *prima facie* diskriminačný dôvod absentuje a z už uvedeného (predošlé časti rozhodnutia) je zrejmé, že absentuje aj akcesorita (neexistuje iné ústavné právo, v spojení s ktorým by mohlo dôjsť k namietanému porušeniu rovnosti).

Ústavný súd tak ani v tejto časti rozhodnutia nezistil možnosť porušenia uvedených článkov ústavy a dohovoru sťažovateľky a sťažnosť odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2013